

Doživljaj realnosti ili sećanje na ranije doživljaje uvijek je praćeno emocijama. Kvalitet prijatnosti ili neprijatnosti emocionalnog doživljaja prvenstveno zavisi od ocene povoljnosti zbivanja sa stanovišta ličnosti. U literaturi je dat čitav niz predloga kako definisti razna emocionalna shvatanja. Hilgard je istakao da emocije imaju trostruku ulogu. Javljaju se kao pratioci motivisanog ponašanja, kao nagoni i kao ciljevi. Za potpunije shvatanje značenja pojma „emocije“ u ovom dijelu dodali smo i izvestan broj ideja koje se javljaju u raspravama o emocijama kao crtama ličnosti.

(1) Emocije kao pratioci motivisanog ponašanja. Motivirano ponašanje je praćeno emocijama u svim njegovim fazama. Afektivna obojenost nije ograničena samo na nagonsku uzbuđenost, već i na aktivnost kojom se dolazi do smanjenja napetosti izazvane nagonskim uzbuđenjem. Osećanje gladi je neprijatno osećanje, a uzimanje hrane, je u pravilu, praćeno prijatnim osećanjem. Ali, i samo biranje hrane, kao i priprema hrane je, za izvesne ljude, poseban oblik zadovoljstva. Kada savladamo prepreke na putu ka nekom cilju, javlja se osećanje zadovoljstva. Kad prepreke ne uspemo da savladamo, najčešće osećanje je nezadovoljstvo. Ako neuspeh u ostvarenju cilja može da ima za nas ozbiljne posledice, najčešće prateće osećanje je uznemirenost i strah. Već smo ukazali na Hilgardovo stanovište da je emocionalni pratilac aktivnosti usmerene ka cilju neka vrsta komentara na uspeh ili neuspeh u težnji da ostvari cilj. U ovom slučaju se emocionalne reakcije javljaju kao propratne koje podstiču ponašanje ili blokiraju ponašanje usmereno ka cilju kada je subjektivni doživljaj postignuća nezadovaljavajući. Moguće je da prateće emocionalne pojave u jednom trenutku postanu presudne za dalje odvijanje aktivnosti. Ako se u nekoj od faza kretanja ka cilju, zbog nastalih problema javi osećanje razočarenja ili obeshrabrenosti, ostvarenje cilja je bitno otežano čak i onda kada ta osoba ima stvarne sposobnosti da ostvari postavljeni cilj. Jednom aktivirano emocionalno stanje može se tokom aktivnosti menjati u zavisnosti od uspeha ili neuspeha, što ukazuje da je emocionalno reagovanje dinamički promjenljivo i zavisno od kognitivnih procesa koji prate aktivnost, usmeravaju je i ocenjuju. Za opis raznih stanja koja prate doživljavanje koristi se više izraza: emocije, emocionalni ton, afektivni ton, afekti i raspoloženja. Pregledom brojnih pokušaja definisanja osnovnih pojava u ovoj oblasti izabrana su ona značenja oko kojih postoji bar približna saglasnost. Prednost je data onim definicijama koje uključuju i (1) situaciju koja je emociju izazvala i (2) subjektivni doživljaj i (3) fiziološke promjene koje prate javljanje emocije i (4) karakteristične promene u ponašanju koje slijede tjelesne i promene u doživljavanju.

Emocije ili osećanja su uzbuđena stanja organizma, izazvana nekom spoljašnjom, za pojedinca značajnom situacijom ili nekim unutrašnjim mentalnim stanjima a koja se ispoljavaju (1) kroz osobeni emocionalni doživljaj koji može da varira u trajanju i snazi; neka osoba, na primer oseća gnev, bes, prijatnost i u stanju je da imenuje taj osobeni kvalitet doživljavanja; (2) preko osobenih oblika ponašanja tipičnih za određeno emocionalno stanje; tako naprimer, emocija mržnje najčešće je praćena agresivnim ponašanjem; (3) preko karakterističnih fizioloških promena; kada smo uzbuđeni povećan je krvni pritisak, pojačano je znojenje, ubrzan je pulz i sl.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com